

NATIONAL UNIVERSITY OF IRELAND, GALWAY

AUTUMN EXAMINATIONS, 2002

Beginners' Greek

GK 102; GK 103; GK 104

Paper 1

EXAMINERS: Professor Gerard O'Daly

Professor Brian Arkins

Dr. Ann Mohr

Time allowed: **THREE** hours**ALL** questions to be answered

1. Translate

PAΨ. ὦ Ἡράκλεις, ὅσον^τ ἀνθρώπων ἰπλήθος. πλέα γὰρ φαίνεται τὰ τέιχη. διὰ τί τοσοῦτον ἰπλήθος ἔχει ἡ πόλις, ὦ Δικαιοπόλι; οἴμοι, τί τοῦτο; πυράς τινας ὀρώ. εἰπέ μοι, πρὸς τῶν θεῶν, τίς ἡ αἰτία; ἡ^ν που δῆλον ὅτι δαίμων τις κακὸς κολάζει τὴν πόλιν.

ΔΙΚ. κακοδαίμων νῆ Δία ἡ πόλις ἐστίν, ὦ ῥαψωδέ, κακοδαίμον δὲ τὸ ἰπλήθος, κακοδαίμονες δὲ οἱ γεωργοὶ μάλιστα. αἴτιος δὲ πρῶτον μὲν ὁ πόλεμος, ἔπειτα δὲ καὶ ὁ Περικλῆς.

PAΨ. ἀλλὰ στρατηγὸς ἄριστος ὁ Περικλῆς. ὁ γὰρ ναύτης –

ΔΙΚ. ἀλλὰ δῆλόν ἐστιν ὅτι φιλεῖ τὸν Περικλέα ἐκεῖνος, ναύτης ὢν. ἐγὼ δὲ ναύτης οὐκ εἰμί, ἀλλὰ γεωργός. καὶ γεωργὸς ὢν Περικλέα αἴτιον νομίζω. φησὶ γάρ – ‘ἡμεῖς μὲν κρατοῦμεν κατὰ θάλατταν, Λακεδαιμόνιοι δὲ κατὰ γῆν. καταλείπετε οὖν, ὦ γεωργοί, τὰς οἰκίας καὶ τὴν γῆν, καὶ εἰσκομίζεσθε εἰς τὸ ἄστυ τὰ ὑμέτερα ἱσκήνη. καὶ μὴ φροντίζετε. πόλις γὰρ οὐκ οἰκήσεις ἡ γῆ, ἀλλὰ ἄνδρες.’ οὕτω μὲν οὖν πείθει ἡμᾶς ὁ Περικλῆς, ῥήτωρ ὢν πιθανός. ἡμεῖς δὲ εἰσκομιζόμεθα ἐκ τῶν ἀγρῶν τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἄλλα ἱσκήνη. τὰ δὲ πρόβατα εἰς τὴν Εὐβοίαν διαπεμπόμεθα.

ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς, πολλοὶ ὄντες, ἀφικνούμεθα εἰς τὸ ἄστυ, χαλεπὸν γίνεται τὸ πρᾶγμα. τὰς μὲν γὰρ οἰκήσεις, ὀλίγας οὖσας, ἔχουσιν οἱ ἄστοί, ἡμεῖς δὲ πρῶτον μὲν τὰ

μακρὰ τέιχη, ἔπειτα δὲ τὰ ἱερὰ οἰκοῦμεν. μετὰ δὲ ταῦτα ἡ νόσος ἐπιγίγνεται, καὶ δεινὴ οὖσα πολλοὺς ἄνδρας διαφθείρει καὶ πολλὰς γυναῖκας καὶ πολλὰ παῖδια. διαφθείρει δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς οἰκείους ἡ νόσος. ὀλοφύρομαι γὰρ ἔτι καὶ νῦν τὸν ἐμὸν υἱόν, οὐκέτ’ ὄντα, καὶ τὴν ἐμὴν γυναῖκα, οὐκέτ’ οὖσαν. ἔχεις τὸ πρᾶγμα. ἐμὲ οὖν ὀρᾶς, ὦ ῥαψωδέ, κακοδαίμονα ὄντα. τὴν δὲ πόλιν ὀρᾶς κακοδαίμονα δὴ οὖσαν. τοὺς δ’ ἐν τῇ πόλει ὀρᾶς κακοδαίμονας ὄντας.

2. Translate

ἐρωτῶσιν οὖν τινες· 'ἀλλ', ὦ Σώκρατες, διὰ τί διαβάλλουσί σε οὗτοι οἱ ἄνδρες; τί ἐν νῶ ἔχουσιν; πόθεν γίνονται αὐταὶ αἱ διαβολαὶ καὶ ἡ δόξα ἡ σή; λέγε οὖν, καὶ δίδασκε ἡμᾶς. ἡμεῖς γὰρ οὐ βουλόμεθα διαβάλλειν σε.' βούλομαι οὖν διδάσκειν ὑμᾶς καὶ λέγειν διὰ τί διέβαλόν με οὗτοι οἱ ἄνδρες καὶ πόθεν ἐγένοντο αἱ διαβολαὶ καὶ ἡ δόξα. ἀκούετε δὴ. καὶ εὖ ἴστε ὅτι οὐ βούλομαι παίζειν πρὸς ὑμᾶς. ἴσως μὲν γὰρ φανοῦμαι παίζειν, εὖ μέντοι ἴστε ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ἀλήθειαν λέγειν βούλομαι.

ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ σοφίαν τινα τυγχάνω ἔχων τὴν δόξαν ταύτην. ἄρα βούλεσθε εἰδέναι τίς ἐστὶν ἡ σοφία αὕτη; ὡς μάρτυρα βούλομαι παρέχεσθαι τὸν θεὸν τὸν ἐν Δελφοῖς. ὁ γὰρ θεὸς ὁ ἐν Δελφοῖς μαρτυρήσει τὴν σοφίαν τὴν ἐμήν. καὶ μὴν ἀνάγκη ἐστὶ τὸν θεὸν λέγειν τὴν ἀλήθειαν.

Χαιρεφῶντα γὰρ ἴστε ἴπου. οὗτος γὰρ ἐμὸς ἐταῖρος ἦν ἐκ νέου. καὶ ἴστε δὴ, ὡς σφοδρὸς ἦν ὁ Χαιρεφῶν περὶ πάντα. καὶ ὁ Χαιρεφῶν οὕτως ποτὲ ἐλογίζετο πρὸς ἑαυτόν. 'ὅτι Σωκράτης σοφός ἐστιν, εὖ οἶδα. βούλομαι δ' εἰδέναι εἴ τίς ἐστὶ σοφώτερος ἢ Σωκράτης. ἴσως γὰρ Σωκράτης σοφώτατός ἐστιν ἀνθρώπων. τί οὖν ποιεῖν με δεῖ; δῆλον ὅτι δεῖ με εἰς Δελφοὺς ἵεναι, καὶ μαντεύεσθαι. πολλὴ γὰρ ἀνάγκη ἐστὶ τὸν θεὸν τὴν ἀλήθειαν λέγειν.'

ἦει οὖν ὁ Χαιρεφῶν εἰς Δελφοὺς, καὶ ταύτην τὴν μαντείαν ἐμαντεύσατο παρὰ τῷ θεῷ. καὶ μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες. ἤρετο γὰρ δὴ εἴ τίς ἐστὶ σοφώτερος ἢ Σωκράτης, ἀπεκρίνατο δ' ἡ Πυθία ὅτι οὐδεὶς ἐστὶ σοφώτερος.

3. Translate

ὁ δὲ Στέφανος οὕτοσι εἰς μεγίστην ἐλπίδα κατέστησε Νέαιραν ἐν τοῖς Μεγάροις τῷ λόγῳ. ἐκόμπαζε γὰρ τὸν μὲν Φρυνίωνα οὐχ ἄψεσθαι αὐτῆς οὐδέποτε, αὐτὸς δὲ γυναῖκα αὐτὴν ἔξειν. ἔφη δὲ καὶ τοὺς παῖδας αὐτῆς εἰσαχθήσεσθαι εἰς τοὺς φράτερας ὡς αὐτοῦ ὄντας, καὶ πολίτας γενήσεσθαι, ἀδικηθήσεσθαι δ' αὐτὴν ὑπ' οὐδενὸς ἀνθρώπων. ταῦτα δ' εἰπὼν, ἀφικνεῖται αὐτὴν ἔχων δεῦρο ἐκ τῶν Μεγάρων, καὶ παιδία μετ' αὐτῆς τρία, Πρόξενον καὶ Ἀρίστωνα καὶ παῖδα κόρην, ἣ νυνὶ Φανὼ καλεῖται.

καὶ εἰσάγει αὐτὴν καὶ τὰ παιδία εἰς τὸ οἰκίδιον ὃ ἦν αὐτῷ Ἀθήνησι παρὰ τὸν ψιθυριστὴν Ἑρμῆν, μεταξὺ τῆς Δωροθέου τοῦ Ἐλευσινίου οἰκίας καὶ τῆς Κλεινομάχου. δυοῖν δὲ ἔνεκα ἦλθεν ἔχων αὐτὴν, ὡς ἐξ ἀτελείας ἔξων καλὴν ἐταῖραν καὶ ὡς ἐργασομένην αὐτὴν καὶ θρέψουσιν τὴν οἰκίαν. εὖ γὰρ ᾔδει Στέφανος ἄλλην πρόσδοτον οὐκ ἔχων οὐδὲ βίον, εἰ μὴ τι λαβὼν διὰ τὴν συκοφαντίαν. ὁ δὲ Φρυνίων, πυθόμενος Νέαιραν ἐπιδημοῦσαν καὶ οὖσαν παρὰ Στεφάνῳ, παραλαβὼν νεανίσκους μεθ' αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Στεφάνου, ὡς ἄξων αὐτήν. ἀφαιρουμένου δὲ αὐτὴν τοῦ Στεφάνου κατὰ τὸν νόμον εἰς ἐλευθερίαν, κατηγγύησεν αὐτὴν ὁ Φρυνίων πρὸς τῷ πολεμάρχῳ, ἡγούμενος αὐτὴν δούλην εἶναι αὐτῷ, τὰ χρήματα ὑπὲρ αὐτῆς καταθέντι.

4.Translate

κυνεῖ δὲ προσπίτνουσα, πᾶν δὲ δέμνιον
ὀφθαλμοτέγκτω δέυεται πλημμυρίδι.
ἐπεὶ δὲ πολλῶν δακρύων εἶχεν κόρον,
στείχει προνωπῆς ἐκπεσοῦσα δεμνίων,
καὶ πολλὰ θαλάμων ἐξιοῦσ' ἐπεστράφη
κᾶρρυψεν αὐτὴν αὖθις ἐς κοίτην πάλιν.
παῖδες δὲ πέπλων μητρὸς ἐξηρητημένοι
ἔκλαιον· ἦ δὲ λαμβάνουσ' ἐς ἀγκάλας
ἡσπάζετ' ἄλλοτ' ἄλλον, ὥς θανουμένη.
πάντες δ' ἔκλαιον οἰκέται κατὰ στέγας
δέσποιναν οἰκτίροντες. ἦ δὲ δεξιὰν
προὔτειν' ἐκάστω, κοῦτις ἦν οὕτω κακὸς
ὄν οὐ προσεῖπε καὶ προσερρήθη πάλιν.
τοιαῦτ' ἐν οἴκοις ἐστὶν Ἀδμήτου κακά.
καὶ κατθανῶν τᾶν ὤλετ', ἐκφυγὼν δ' ἔχει
τοσοῦτον ἄλγος, οὐ ποτ' — οὐ λελήσεται.